

26. 9. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K povinnostem zajištěných věřitelů dle rozhodnutí o úpadku

V § 136 odst. 2 písm. f) zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „IZ“ nebo jen „insolvenční zákon“) je zakotvena povinnost věřitelů neprodleně sdělit, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením o následcích nesplnění této povinnosti. Předmětem tohoto článku je právě otázka následků nesplnění této povinnosti a dále pak problematika vztahu této povinnosti k zajištěným věřitelům ve smyslu insolvenčního zákona.

Následky nesplnění povinnosti dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ

V praxi bývá někdy dovozováno, že věřitelé mají povinnost sdělit, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, přičemž se současně uvádí, že pokud tak věřitelé neučiní, má se za to, že zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.[1]

Tímto způsobem se zajištěným věřitelům má měnit lhůta k podání přihlášek pohledávek, v rámci kterých uplatňují nejen své pohledávky ale též zajištění těchto pohledávek. Lhůta by pak již nečinila 30 dnů až dva měsíce, jak je uvedeno v § 136 odst. 3 IZ[2], ale zajištění by se uplatňovalo „neprodleně“ – viz § 136 odst. 2 písm. f) IZ. Tento výklad tak koliduje s § 174 odst. 3 IZ.

V rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2011, sen. zn. 29 NSČR 21/2011, je přitom k dané otázce uvedeno:

„...nerespektování výzvy (poučení), aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, má za následek (v souladu s poučením, jež má být současně - dle § 136 odst. 2 písm. f) insolvenčního zákona - poskytnuto) možnou odpovědnost za škodu vzniklou tím, že do majetkové podstaty nebude včas sepsán majetek dlužníka sloužící k zajištění nebo tím, že nebudou včas zjištěna zajišťovací práva na takovém majetku vážnoucí.“

Na výše uvedený závěr pak navázal Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 30. 11. 2012, sen. zn. 29 NSČR 16/2011:

„Přitom není pochyb, že účinky spojené s opožděným přihlášením práva na uspokojení pohledávky ze zajištění se případně mohou pojit jen se zmeškáním lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku k

přihlášení pohledávek (a s ustanoveními o možných změnách pořadí přihlášených pohledávek) a nikoli se zmeškáním lhůty stanovené v rozhodnutí o úpadku jako součást výzvy (poučení) dle § 136 odst. 2 písm. f) insolvenčního zákona (aby věřitelé insolvenčnímu správci „neprodleně“ sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách, s poučením o následcích nesplnění této povinnosti); srov. k tomu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. října 2011, sen. zn. 29 NSČR 21/2011, v němž je vysvětleno jaké (jiné) účinky má nerespektování této výzvy.“

Je tedy zřejmé, že zajištění věřitelé své zajištění uplatňují v přihlášce pohledávky, a to ve lhůtě k přihlášení pohledávek dle § 136 odst. 1 písm. d) a odst. 3 a 4 IZ.

V pojednáváné tzv. revizní novele insolvenčního zákona[3] pak jsou výše uvedené judikatorní závěry promítnuty tak, že skutečné následky (viz výše judikatura) nesplnění povinnosti dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ jsou výslovně popsány, přičemž uvedená povinnost nově neplatí, pokud je zajištění zřejmé z veřejného seznamu.

Lze tedy uzavřít, že nesplnění povinnosti dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ nemá za následek nepřihlížení k zajištění v insolvenčním řízení.

Zajištěný věřitel

Dalším sporným bodem může být otázka, kteří zajištění věřitelé mají insolvenčnímu správci dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ oznámit zajištění, resp. jaká zajišťovací práva se oznamují.

Zákonodárce bohužel v insolvenčním zákoně opustil označení „oddělený věřitel“ a místo tohoto termínu zvolil slovní spojení „zajištěný věřitel“, přičemž tento pojem pro insolvenční řízení speciálně vymezil v § 2 písm. g) IZ.

Dle současného právního stavu tak je třeba rozlišovat zajištěného věřitele ve smyslu hmotného práva a zajištěného věřitele ve smyslu § 2 písm. g) IZ, podle kterého je zajištěným věřitelem věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění anebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy. Jde tedy jen o část (podskupinu) zajištěných věřitelů ve smyslu hmotného práva.

V § 136 odst. 2 písm. f) IZ sice není použito slovní spojení „zajištěný věřitel“, nicméně z formulace, která směřuje na „zajišťovací práva na dlužníkových věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách“, plyne, že povinnost dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ se vztahuje na zajištěné věřitele ve smyslu § 2 písm. g) IZ a nikoliv na všechny zajištěné věřitele ve smyslu hmotného práva.[4]

Pokud zajištěný věřitel ve smyslu hmotného práva, který současně není zajištěným věřitelem dle § 2 písm. g) IZ, oznámí své zajištění – jiné než vyjmenované v § 2 písm. g) IZ – insolvenčnímu správci dle § 136 odst. 2 písm. f) IZ, nemůže v tomto ohledu samozřejmě učinit chybu, jeho povinnosti to ovšem není.

Mgr. Ondřej Richter,
advokát

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: richter@iustitia.cz

-----
[1] V literatuře k tomu srov. Kozák, J., Budín, P., Dadam, A., Pachel, L. Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení. Komentář. 2. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, str. 333.

[2] V praxi se však zpravidla stanovuje lhůta 30 dnů a nikoliv delší. V případě oddlužení pak platí lhůta 30 dnů ze zákona (§ 136 odst. 4 IZ).

[3] V současnosti senátní tisk č. 161. Novela má být, bude-li schválena, účinná od 1. 1. 2014.

[4] Shodně srov. Kotoučová, J. a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, str. 262.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční – judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)

- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)